

MAPPA

Multi Agency Public Protection Arrangements

De Cymru

Adroddiad Blynyddol 2023-2024

Cyflwyniad

ACC Jason Davies KPM, Cadeirydd y Bwrdd Rheoli Strategol

Fel Cadeirydd 'Bwrdd Rheoli Strategol' Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Amddiffyn y Cyhoedd De Cymru, mae'n bleser gennyf rannu ein hadroddiad blynyddol 2023-24 â chi.

Mae'r adroddiad yn amlinellu gwaith MAPPA yn rhanbarth De Cymru o ran amddiffyn cymunedau lleol rhag y troseddwr rhyw a threisgar sy'n peri'r risg fwyaf o niwed.

Mae'r awdurdodau sy'n gyfrifol am MAPPA, yr Heddlu, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Carchardai yn cael eu cefnogi gan amrywiaeth o asiantaethau, gan gynnwys iechyd a gofal cymdeithasol yn ogystal â darparwyr tai sydd â dyletswydd i gydweithredu. Cydweithrediad yr asiantaethau hyn sy'n darparu'r sylfeini ar gyfer dulliau cadarn o ran rhannu gwybodaeth, ac adnoddau unigol sy'n cyfrannu at ddatrys problemau a datblygu cynlluniau diogelwch cadarn.

Drwy gydol y flwyddyn hon rydym wedi wynebu llawer o heriau o ran cynnal diogelwch y cyhoedd, ond hefyd drwy waith ein Grŵp Gweithredol MAPPA rydym wedi cyflawni yn erbyn ein hamcanion blynyddol a pharhau i wella ein dull gweithredu drwy ddysgu o adolygiadau achos. Mae gwaith pwysig ein cynghorwyr lleog yn darparu craffu annibynnol ac yn ein helpu i wella'n barhaus.

Mae'n rhaid i ni adeiladu ar ein trefniadau presennol er mwyn bod yn flaengar a chadw ein cymunedau'n ddiogel. Mae'n anochel y bydd pwysau mewn cymdeithas yn cyfrannu at ragor o heriau i MAPPA ac, fel Bwrdd Rheoli Strategol, rydym wedi ymrwmo i baratoi ar gyfer y bygythiad y mae hyn yn ei achosi wrth reoli troseddwr, ac ymateb yn ddeinamig iddo. Mae cymdeithas yn gymhleth ac yn cyflwyno materion anodd i asiantaethau ac rydym ni, fel ymarferwyr MAPPA, yn gweithio'n galed i'w goresgyn. Dim ond os bydd pob asiantaeth yn chwarae ei rhan i ddatblygu dull gweithredu cadarn a chydlynol y gellir cyflawni hyn.

Gall troseddau rhywiol a threisgar gael effaith ddinistriol ar ddiodefwyr, yn enwedig pan fydd y diodefwyr hynny'n blant neu'n oedolion agored i niwed. Ni ddylid tanbriso'r effaith ehangach ar deuluoedd a chymunedau. Mae gan y cyhoedd bob hawl i fynnu'r ddarpariaeth orau y gallwn ei chynnig, felly byddwn yn parhau i weithio ar amrywiaeth o fentrau ar draws y bartneriaeth sy'n adeiladu ar y sylfeini rydym wedi'u gosod ers ein hadroddiad diwethaf.

Nicola Davies,

Cyfarwyddwr Rhanbarthol Gwasanaeth Prawf Cymru

Cyflwyniad

Mae'n bleser gennym gyflwyno Adroddiad Blynyddol Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Amddiffyn y Cyhoedd (MAPPa) De Cymru 2023 – 2024 ar ran y Bwrdd Rheoli Strategol.

MAPPa yw'r dull a ddefnyddir gan y Gwasanaeth Prawf, yr Heddlu a'r Gwasanaeth Carchardai fel Awdurdodau Cyfrifol i gydweithio ag asiantaethau â Dyletswydd i Gydweithredu, fel Gwasanaethau Tai, Awdurdodau Lleol, Gwasanaethau Cyfiawnder Ieuenctid, Gwasanaethau Iechyd ac eraill. Cydweithio i ddiogelu'r cyhoedd rhag niwed a chadw aelodau o'n cymunedau'n ddiogel. Canfod unigolion MAPPa, darparu asesiadau a goruchwyllo cynlluniau rheoli risg effeithiol ar gyfer y rhai sydd wedi'u cael yn euog o'r troseddau treisgar, rhywiol a therfysgol mwyaf difrifol.

Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r ystadegau dros y flwyddyn busnes ddiwethaf, gan amlinellu nifer y rhai a reolir dan MAPPa a dangos i gymunedau lleol sut rydym ni, fel aelodau o'r Bwrdd Rheoli Strategol, yn cyflawni ein dyletswydd statudol i leihau'r niwed i'r cyhoedd ac i reoli risgiau. Cydnabyddir bod canran y bobl sy'n destun MAPPa yn isel. Fodd bynnag, gall yr effaith ar ddiodefwyr ac aelodau o'r gymuned o ganlyniad i'r troseddau hyn fod yn anfesuradwy. Felly, un o flaenoriaethau sefydliadol craidd y Bwrdd Rheoli Strategol yw datblygu a sbarduno effeithiolrwydd MAPPa yn y rhanbarth ac ar draws y pedair cwnstablfaeth.

Mae sefydlu fforwm cadeiryddion Bwrdd Rheoli Strategol Cymru rhanbarthol wedi cefnogi'r gallu i fanteisio i'r eithaf ar y gwersi a ddysgwyd o fewn MAPPa, ac i wella ansawdd y safonau. Llywio

gweithrediadau MAPPA yng Nghymru mewn dull unedig i sicrhau newid, arloesi mewn gwasanaethau, a chanlyniadau gwell i ddioddefwyr a chymunedau lleol. Mae diwedd y flwyddyn hon wedi cyflwyno newidiadau deddfwriaethol o ran rhyddhau carcharorion, sy'n rhoi pwysau ychwanegol ar MAPPA gan fod Byrddau Rheoli Strategol wedi gweithio gyda'i gilydd i reoli trefniadau a gwasanaethau'n effeithlon. Hoffwn ddiolch am holl ymrwymiad rhanddeiliaid ac asiantaethau i MAPPA yn ystod y cyfnod hwn. Heb gyfraniadau pob asiantaeth, ni fyddai MAPPA yn gallu cyflawni ei nod, sef cadw cymunedau lleol yn ddiogel drwy reoli risg yn effeithiol.

Beth yw MAPPA?

Cefndir MAPPA

Cyfres o drefniadau yw MAPPA (Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Amddiffyn y Cyhoedd) i reoli'r risg a gyflwynir gan y troseddwr rhyw, terfysgaeth a threisgar gwaethaf (unigolion cymwys am MAPPA) o dan ddarpariaethau rhannau 325 i 327B o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 2003.

Mae'n dod â'r Heddlu, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Carchardai ym mhob un o'r 42 o ardaloedd yng Nghymru a Lloegr at ei gilydd o dan gorff sy'n cael ei alw'n Awdurdod Cyfrifol MAPPA.

Mae gan nifer o asiantaethau eraill Ddyletswydd i Gydweithredu (DTC) gyda'r Awdurdod Cyfrifol. Mae'r rhain yn cynnwys y Gwasanaethau Cymdeithasol, Gwasanaethau Iechyd, Timau Troseddwr Ifanc, Yr Adran Gwaith a Phensiynau a'r Awdurdodau Addysg a Thai Lleol.

Y Byrddau Rheoli Strategol Lleol (SMB) sy'n cynnwys uwch gynrychiolwyr o bob un o'r Awdurdodau Cyfrifol ac asiantaethau DTC sy'n gyfrifol am gyflwyno MAPPA yn eu hardaloedd. Mae'n ofynnol hefyd i'r Awdurdod Cyfrifol benodi dau Gynghorydd Lleyg i eistedd ar bob SMB MAPPA.

Mae'r Cynghorwyr Lleyg yn aelodau o'r cyhoedd a benodir gan y Gweinidog, sydd heb unrhyw gysylltiad â'r busnes o reoli unigolion cymwys am MAPPA ac sy'n gweithredu fel arsylwyr annibynnol ond gwybodus; gallant ofyn cwestiynau na fyddai

staff proffesiynol yn gweithio yn y maes efallai'n meddwl eu gofyn. Maent hefyd yn cyfrannu eu dealltwriaeth a'u persbectif ar y gymuned leol at y SMB (mae'n rhaid bod ganddynt gysylltiadau cryf â'r gymuned leol a'u bod yn byw yno).

Sut mae MAPPA yn gweithio

Mae unigolion sy'n gymwys ar gyfer MAPPA yn cael eu pennu ac mae gwybodaeth amdanynt yn cael ei rhannu rhwng asiantaethau fel sail i asesiadau risg a chynlluniau rheoli risg y bobl sy'n eu rheoli neu eu goruchwylio.

Dyna gyn belled ag y mae MAPPA yn mynd yn y rhan fwyaf o achosion. Ond, mewn rhai achosion, mae angen goruchwyliaeth ar lefel uwch a rheolaeth amlasiantaethol strwythuredig. Mewn achosion o'r fath, bydd ymarferwyr yr asiantaethau perthnasol yn mynychu cyfarfodydd MAPPA yn rheolaidd.

Mae pedwar categori o droseddwr sy'n gymwys ar gyfer MAPPA:

- **Categori 1** – yn amodol ar ofynion hysbysu troseddwr rhyw;
- **Categori 2** – troseddwr treisgar yn bennaf sydd wedi eu dedfrydu i 12 mis neu fwy yn y carchar neu i orchymyn ysbyty; a
- **Categori 3** – troseddwr nad ydynt yn gymwys o dan gategori 1, 2 na 4 ond y

mae eu troseddau'n cyflwyno risg o niwed difrifol.

- **Categori 4** – unigolion a gafwyd yn euog o derfysgaeth ac sydd mewn perygl o gyflawni terfysgaeth

Mae tair lefel o reolaeth i sicrhau bod yr adnoddau'n canolbwyntio ar yr achosion lle mae eu hangen fwyaf; fel arfer, y rheini sy'n peri risg uwch o niwed difrifol.

- **Lefel 1** yw lle mae'r unigolyn yn cael ei reoli gan y brif asiantaeth drwy gyfnewid gwybodaeth a darparu cymorth aml-asiantaeth yn ôl yr angen ond heb gyfarfodydd MAPPA ffurfiol;
- **Lefel 2** yw lle mae angen cyfarfodydd MAPPA ffurfiol i reoli'r unigolyn.
- **Lefel 3** yw lle mae'r cynlluniau rheoli risg yn gofyn am bresenoldeb ac ymrwymiad adnoddau ar lefel uwch mewn cyfarfodydd MAPPA.

Cefnogir MAPPA gan ViSOR. System Technoleg Gwybodaeth genedlaethol yw hon i helpu i reoli unigolion sy'n cyflwyno risg ddifrifol o niwed i'r cyhoedd. Mae defnyddio ViSOR yn ei gwneud yn haws rhannu gwybodaeth ar draws sefydliadau a throsglwyddo gwybodaeth allweddol yn ddiogel pan fydd unigolion risg uchel yn symud rhwng ardaloedd, gan wella unrhyw fesurau diogelu'r cyhoedd. Mae ViSOR yn golygu bod staff yr Heddlu, y Gwasanaeth Prawf a Charchardai'n gallu gweithio ar yr un system TG, gan wella ansawdd a phrydlondeb asesiadau risg ac ymyriadau i atal troseddu.

MAPPA a Therfysgaeth

Cyhoeddodd y llywodraeth Adolygiad Annibynnol o'r MAPPA a ddefnyddiwyd i Oruchwylio unigolion risg Terfysgaeth a Therfysgaeth ar 2 Medi 2020, a chyhoeddodd ei hymateb ar 9 Rhagfyr. Mae'r ddwy ddogfen ar gael yn

<https://www.gov.uk/government/publications/multi-agency-public-protection-arrangements-review>. Roedd yr adroddiad yn cynnwys nifer o argymhellion, ac mae nifer ohonynt wedi cael eu rhoi ar waith, gan gynnwys drwy Ddeddf Gwrthderfysgaeth a Dedfrydu 2021 a Deddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a'r Llysoedd 2022. Mae'r Ysgrifennydd Gwladol hefyd wedi diwygio Canllawiau statudol MAPPA ar droseddwyr terfysgol.

Mae'r Gwasanaeth Prawf, drwy'r Is-adran Diogelwch Gwladol, wedi creu gweithlu arbenigol ymroddedig a medrus, sy'n darparu lefel uwch o reolaeth ac ymyrraeth ar gyfer yr unigolion mwyaf risg uchel, cymhleth ac uchel eu proffil yn y gymuned. Mae hyn yn cynnwys rheoli troseddwy'r sy'n gysylltiedig â therfysgaeth a throseddwy'r sy'n peri risg o derfysgaeth. Bydd yr Is-adran Diogelwch Gwladol a Phlisma Gwrthderfysgaeth yn gweithio'n agos gyda SMBs lleol i sicrhau bod achosion o derfysgaeth yn cael eu rheoli'n gadarn. Nid yw data ar unigolion Categori 4 wedi'i gynnwys yn yr adroddiad hwn oherwydd materion diogelu data sy'n ymwneud â niferoedd isel. Bydd y data hwn yn cael ei gyfuno a'i gyhoeddi'n genedlaethol.

Mae holl adroddiadau MAPPA Cymru a Lloegr yn cael eu cyhoeddi ar-lein yn: www.gov.uk

Ystadegau MAPPA

Unigolion sy'n gymwys ar gyfer MAPPA ar 31 Mawrth 2024

	Categori 1: Yn amodol ar ofynion hysbysu troeddwy rhyw	Categori 2: Troeddwy treisgar	Categori 3: Troeddwy peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 1	1792	439	-	2231
Lefel 2	46	54	44	144
Lefel 3	3	3	6	12
Cyfanswm	1841	496	50	2387

Troeddwy sy'n gymwys ar gyfer MAPPA – Lefelau 2 a 3 yn ôl categori (cyfanswm blynyddol)

	Categori 1: Yn amodol ar ofynion hysbysu troeddwy rhyw	Categori 2: Troeddwy treisgar	Categori 3: Troeddwy peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 2	129	92	55	276
Lefel 3	12	6	5	23
Cyfanswm	141	98	60	299

Categori 1 wedi cael rhybudd neu eu canfod yn euog o dorri'r gofynion hysbysu	35
---	----

Categori 1 lle penderfynwyd diddymu eu gofyniad hysbysu gydol oes drwy wneud cais	3
---	---

Gorchmynion cyfyngol ar gyfer troeddwy Categori 1

Gorchmynion Atal Niwed Rhywiol (SHPO)	159
SHPO gyda chyfyngiad ar fynd dramor	0
Gorchmyn Hysbysu	0

Nifer yr unigolion a ddaeth yn destun gofynion hysbysu troeddwr rhyw yn dilyn torri Gorchmyn Risg Rhywiol (SRO)	3
---	---

Unigolion Lefelau 2 a 3 sydd wedi dychwelyd i'r ddalfa

Dychwelyd i'r ddalfa am dorri amodau trwydded	Categori 1: Yn amodol ar ofynion hysbysu	Categori 2: Troeddwy treisgar	Categori 3: Troeddwy peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 2	18	45	30	93

Lefel 3	0	3	1	4
Cyfanswm	18	48	31	97

Torri SHPO	
Lefel 2	0
Lefel 3	0
Cyfanswm	0

Cyfanswm nifer yr unigolion sy'n destun gofynion hysbysu troseddwy'r rhyw fesul 100,000 o'r boblogaeth	155
--	-----

Mae'r ffigur hwn wedi'i gyfrifo gan ddefnyddio'r amcangyfrifon o'r boblogaeth trigolion yng nghanol 2023, a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol ar 15 Gorffennaf 2024, gan eithrio plant iau na 10 mlwydd oed.

I gyd-fynd â chyhoeddiadau blaenorol hyd at 2021/22, mae'r ffigur hwn yn seiliedig ar ganol blwyddyn y cyfnod cyhoeddi. Ar gyfer cyhoeddiad 2022/23, roedd ffigur y boblogaeth ar sail canol 2021 yn hytrach na chanol 2022, oherwydd newid yn yr amserlen gyhoeddi gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol. O ganlyniad, efallai na fydd modd cymharu'r ffigur presennol yn uniongyrchol â ffigur y llynedd.

Esboniad o'r tablau ystadegol

Cefndir MAPPA

Mae cyfanswm yr unigolion sy'n gymwys ar gyfer MAPPA, yn ôl categori, yn adlewyrchu'r darlun ar 31 Mawrth 2024 (hynny yw, maent yn rhoi cipolwg). Mae gweddill y data yn berthnasol i'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024.

(a) Unigolion sy'n gymwys ar gyfer MAPPA – mae'r gyfraith yn diffinio unigolion fel rhai sy'n gymwys i gael eu rheoli gan MAPPA oherwydd eu bod wedi cyflawni troseddau rhywiol, treisgar neu derfysgol penodol neu eu bod ar hyn o bryd yn peri risg o niwed difrifol. Rheolir y rhan fwyaf ar Lefel 1 heb gyfarfodydd MAPPA ffurfiol. Mae'r ffigurau hyn yn cynnwys dim ond yr unigolion sy'n gymwys ar gyfer MAPPA ac sy'n byw yn y gymuned. Nid ydynt yn cynnwys rhai sydd yn y carchar neu dan glo o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl.

(b) Unigolion sy'n destun Gofynion Hysbysu Troseddwr rhyw – sef y rhai sydd angen hysbysu'r heddlu ynghylch eu henw, cyfeiriad a manylion personol eraill a rhoi gwybod iddynt am unrhyw newidiadau sy'n digwydd wedyn (sef y "gofyniad hysbysu.") Mae'r unigolion hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan yr heddlu. Gallant hefyd gael eu rheoli gan y gwasanaeth prawf neu'r gwasanaeth iechyd os ydynt yn destun trwydded neu orchymyn ysbyty. Mae methu â chydymffurfio â'r gofyniad hysbysu'n drosedd sy'n arwain at uchafswm cosb o bum mlynedd yn y carchar.

(c) Troseddwr Treisgar – unigolion a gafwyd yn euog o droseddau treisgar a ddedfrydwyd i garchar neu eu cadw dan glo am 12 mis neu fwy, neu a gedwir dan orchymyn ysbyty a nifer fach o unigolion a gafwyd yn euog o droseddau rhywiol nad ydynt yn ddarostyngedig i ofynion hysbysu.

Mae'r unigolion hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan y Gwasanaeth Prawf, y Tîm Troseddwr Ifanc neu'r Gwasanaethau Iechyd Meddwl.

(d) Troseddwr Peryglus Eraill – unigolion nad ydynt yn gymwys o dan y ddau gategori cymwys eraill ar gyfer MAPPA ond sy'n cyflwyno risg o niwed difrifol sydd angen ei reoli drwy gyfarfodydd MAPPA. Mae'r troseddwr hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan ba bynnag asiantaeth sy'n bennaf gyfrifol amdanynt.

(e) Troseddwr Risg Terfysgaeth a Therfysgaeth – unigolion sy'n ddarostyngedig i ofynion hysbysu troseddwr terfysgaeth; unigolion a gafwyd yn euog o derfysgaeth, neu droseddau sy'n ymwneud â therfysgaeth, a ddedfrydwyd i garchar neu eu cadw dan glo am 12 mis neu fwy, neu a gafodd eu cadw dan orchymyn ysbyty; a'r unigolion sydd wedi cyflawni trosedd ac a allai fod mewn perygl o gymryd rhan mewn gweithgarwch sy'n gysylltiedig â therfysgaeth. Mae'r unigolion hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan yr Heddlu Gwrthderfysgaeth ac Adran Diogelwch Cenedlaethol y Gwasanaeth Prawf.

(f) Torri Trwydded – bydd unigolion sy'n cael eu rhyddhau i'r gymuned ar ôl cyfnod yn y carchar yn cael eu rhoi ar drwydded gydag amodau (o dan oruchwyliaeth y gwasanaeth prawf). Os nad yw'r unigolyn yn cydymffurfio â'r amodau hyn, bydd y Gwasanaeth Prawf yn cymryd camau tor-amod a gall yr unigolyn gael ei alw'n ôl i'r carchar.

(g) Gorchymyn Atal Niwed Rhywiol (SHPO) (gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ychwanegol ar fynd dramor). Bwriad Gorchymynion Atal Niwed Rhywiol (SHPO) a Gorchymynion Atal Troseddau Rhywiol dros dro, sy'n disodli Gorchymynion Atal Troseddau

Rhywiol, yw diogelu'r cyhoedd rhag unigolion a gafwyd yn euog o drosedd rhywiol neu dreisgar sy'n peri risg o niwed rhywiol i'r cyhoedd, drwy osod cyfyngiadau a/neu rwymedigaethau cadarnhaol ar eu hymddygiad. Maent yn gofyn bod yr unigolyn yn rhoi ei fanylion i'r heddlu (yn unol â Rhan 2 o Ddeddf 2003) drwy gydol cyfnod y gorchymyn.

Rhaid i'r llys fod yn fodlon yn ôl pwysau tebygolrwydd bod angen y gorchymyn i warchod y cyhoedd (neu unrhyw aelodau penodol o'r cyhoedd) yn y DU, neu blant neu oedolion agored i niwed (neu unrhyw blant neu oedolion agored i niwed penodol) dramor, rhag niwed rhywiol gan y troseddwr. Yn achos gorchymyn a wneir ar gais annibynnol gan Brif Swyddog neu'r Asiantaeth Droseddu Genedlaethol (NCA), yr Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig (BTP), neu'r Heddlu'r Weinyddiaeth Amddiffyn (MODP), rhaid i'r prif swyddog/NCA/ BTP/MODP ddangos bod yr unigolyn wedi ymddwyn yn y fath fodd ers ei gael yn euog fel bod angen y gorchymyn.

Y cyfnod lleiaf ar gyfer gorchymyn llawn yw pum mlynedd. Yr isafswm oed yw deg, sef oed cyfrifoldeb troseddol, ond lle mae'r diffynnydd o dan 18 oed dylid ond ystyried cais am orchymyn mewn amgylchiadau eithriadol.

(h) Gorchymyn Hysbysu – lle mae angen i unigolion a gafwyd yn euog o gyflawni troseddau rhywiol dramor gofrestru â'r heddlu er mwyn diogelu'r cyhoedd yn y DU rhag y risg a gyflwynir ganddynt. Gall yr heddlu yng Nghymru a Lloegr roi gorchymyn hysbysu'n uniongyrchol i droseddwr sydd eisoes yn y DU neu sy'n bwriadu dod i'r DU ac sy'n gorfod hysbysu o fewn tri diwrnod i'w dderbyn. Mae gan unigolion hawl i apelio yn erbyn hysbysiad.

(i) Gorchymyn Risg Rhywiol (gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ychwanegol ar deithio dramor) – mae'r Gorchymyn Risg Rhywiol (SRO) wedi disodli'r Gorchymyn Risg o Niwed Rhywiol (RoSHO) a gallai gael ei wneud ar gyfer unigolyn sydd heb ei gael yn euog o drosedd rhywiol neu dreisgar (nac unrhyw drosedd arall) ond sy'n cyflwyno risg o niwed rhywiol.

Gall y SRO gael ei wneud mewn llys ynadon ar gais yr heddlu, NCA, BTP neu'r MODP lle mae unigolyn wedi cyflawni gweithred o natur

rywiol ac mae'r llys yn fodlon bod yr unigolyn yn cyflwyno risg o niwed i'r cyhoedd yn y DU neu i blant neu oedolion agored i niwed dramor.

Gall SRO wahardd yr unigolyn rhag gwneud unrhyw beth a ddisgrifir ynddo, gan gynnwys teithio dramor, neu osod rhwymedigaethau cadarnhaol arno. Rhaid i unrhyw waharddiad a/neu rwymedigaeth fod yn angenrheidiol i warchod y cyhoedd yn y DU rhag niwed rhywiol, neu yng nghyswllt mynd dramor, gwarchod plant neu oedolion agored i niwed rhag niwed rhywiol.

Mae'n ofynnol i unigolyn gyda SRO hysbysu'r heddlu ynghylch eu henw a'u cyfeiriad cartref o fewn tri diwrnod i wneud y gorchymyn a hefyd rhoi gwybod am unrhyw newidiadau i'r wybodaeth yma o fewn tri diwrnod.

Mae SRO yn gallu para am ddwy flynedd o leiaf ond heb unrhyw uchafswm, ac eithrio unrhyw gyfyngiadau ar fynd dramor sy'n gallu, lle mae'n berthnasol, para am bum mlynedd ar y mwyaf (ond gall gael ei adnewyddu).

Mae'r safon droseddol o brawf yn parhau i fod yn berthnasol. Gall yr unigolyn sy'n destun y gorchymyn apelio yn ei erbyn a gall yr heddlu neu'r unigolyn dan sylw wneud cais i amrywio, adnewyddu neu ddiddymu'r gorchymyn.

Mae torri SRO yn drosedd a'r uchafswm cosb yw pum mlynedd yn y carchar. Lle mae unigolyn yn torri ei SRO, bydd yn dod yn destun gofynion hysbysu llawn.

Mae unigolion sy'n destun SRO yn cael eu cofnodi ar VISOR fel Person Peryglus Posibl (PDP).

(j) Diddymwyd gofyniad hysbysu gydol oes drwy wneud cais – gall unigolion cymwys gyflwyno cais i'r heddlu adolygu eu gofynion hysbysu amhenodol. Bydd yr heddlu'n adolygu'r cais ac yn penderfynu a ddylid diddymu'r gofynion hysbysu. Gwneir y penderfyniad hwn ar lefel Uwcharolygydd. Bydd y rhai sy'n parhau i gyflwyno risg sylweddol yn aros yn ddarostyngedig i ofynion hysbysu am oes, lle bo angen.

Bydd unigolion ond yn dod yn gymwys i ofyn am adolygiad ar ôl bod yn destun gofynion hysbysu amhenodol am o leiaf 15 mlynedd yn

achos oedolion, ac 8 mlynedd yn achos
troseddwr ifanc.

Mae torri SRO yn drosedd a'r uchafswm cosb
yw pum mlynedd yn y carchar. Lle mae
unigolyn yn torri ei SRO, bydd yn dod yn
destun gofynion hysbysu llawn.

Mae unigolion sy'n destun SRO yn cael eu
cofnodi ar VISOR fel Person Peryglus Posibl
(PDP).

Tudalen leol

Yn ystod y cyfnod adrodd presennol, dechreuodd y ddau Gynghorydd Lleyg ar eu trydedd flwyddyn yn y swydd, gyda'r ddau wedi hen ennill eu plwyf bellach ac yn cyfrannu at weithrediad effeithiol MAPPA a'r Bwrdd Rheoli Strategol [SMB] yn Ne Cymru. Dyma fydd eu blwyddyn *lawn* olaf yn y swydd, oni bai eu bod yn gwneud cais am estyniad yn nes ymlaen yn 2024.

Bu'r ddau ohonom yn mynychu cyfarfodydd MAPPA Lefel 3 a Lefel 2 fel arsylwyr yn ôl y disgwyl drwy gydol y flwyddyn, a rhoesom ein barn i'r SMB fod y cyfarfodydd hyn yn cael eu cadeirio'n broffesiynol gyda gwybodaeth hollbwysig yn cael ei rhannu, cynlluniau asesu risg a rheoli risg yn cael eu hadolygu'n briodol, a chynlluniau gweithredu a chynlluniau wrth gefn yn cael eu datblygu. Gellid dangos hyder yn y ffordd yr oedd y panelau hyn yn ceisio diogelu dioddefwyr a'r cyhoedd yn gyffredinol, yn ogystal â rheoli'r risgiau posibl a berir gan droseddwy'r peryglus yn y gymuned hefyd. Roedd ansawdd y cydweithio a'r dulliau rhannu gwybodaeth rhwng yr asiantaethau dan sylw yn parhau i fod yn drawiadol. Roedd presenoldeb asiantaethau perthnasol mewn cyfarfodydd Lefel 3 a 2 yn dda ar y cyfan hefyd, ond, fel y llynedd, rhoddwyd gwybod i'r SMB a'r MOG fod presenoldeb y partneriaid â dyletswydd i gydweithredu wedi bod yn wael yn achlysurol, a gofynnwyd iddynt ymateb yn briodol i hynny.

Drwy gydol y flwyddyn, er bod y ddau ohonom wedi blaenoriaethu presenoldeb yn y SMB a'r Grŵp Gweithredol MAPPA [MOG], nid oedd *bob amser* yn bosibl i'r ddau ohonom fod yn bresennol ar yr un pryd. Yn yr achosion hynny, roedd o leiaf un ohonom yn bresennol er mwyn cyfrannu at drafodaethau a chynlluniau, ac i roi adborth.

Er nad oedd yn angenrheidiol yn ystod y cyfnod hwn i'r un ohonom uwchgyfeirio unrhyw bryderon am reolaeth MAPPA i'r SMB yn *ffurfiol*, nododd y ddau ohonom fod rhai asiantaethau wedi methu â bod yn bresennol mewn rhai cyfarfodydd, a bu'r ddau ohonom yn rhannu pryderon ynghylch yr anawsterau a'r pwysau a wynebier gan ddarparwyr tai wrth iddynt ddarparu llety priodol ar gyfer troseddwy'r risg uwch. Roedd yr agenda llety i droseddwy'r yn thema a oedd yn codi dro ar ôl tro drwy gydol y flwyddyn, ac mae'n sicr o barhau i wneud hynny. Bu Cadeiryddion SMBs Cymru yn adlewyrchu'r pryder hwn a, thrwy Gadeirydd De Cymru, aethant ati i ysgrifennu at Lywodraeth Cymru i fynegi hyn yn fwy ffurfiol. Roeddem yn croesawu'r dull gweithredu hwn.

Mae'r ddau ohonom wedi bod yn rhan o Adolygiadau Achos Difrifol MAPPA yn ystod y flwyddyn. Yn ystod y cyfnod hwn, cafodd un achos ei gwblhau a gwnaed adroddiad ohono; roedd un adolygiad wedi dechrau, ond mae'n annhebygol y gwneir adroddiad ohono tan ymhell i 2024; ac mae un adolygiad sydd heb ei ddechrau eto am eu bod yn aros am ganlyniad achos llys. Nid oedd yr un ohonom wedi bod yn rhan o Adolygiad Achos Difrifol MAPPA o'r blaen, ac aeth y ddau ohonom i mewn i'r broses gyda pheth ansicrwydd ynghylch ein rôl. Roedd y ddau ohonom yn teimlo y gallai rhai digwyddiadau cynefino cynharach fod wedi bod yn ddefnyddiol, ond wrth i ni fagu profiad, roeddem yn teimlo'n fwy hyderus.

Ar y pwynt olaf hwn, cytunwyd yn hwyr yn y flwyddyn, drwy'r MOG, i sefydlu rhaglen hyfforddi ac ymgyfarwyddo MAPPA ar gyfer Adolygiadau Achos Difrifol. Byddai hyn yn cynnwys cynnal digwyddiad hyfforddi ar gyfer staff sy'n newydd i'r broses [neu sydd heb fod yn rhan o broses ers peth amser], a llunio dogfen syml i sicrhau bod y canllawiau statudol yn cael eu trosi'n rhywbeth mwy syml a mwy hygyrch. Mae hyn yn cael ei groesawu, ac mae ymateb Awdurdodau Lleol ar eu rôl yn y broses wedi cael ei gyflwyno. Mae gwaith y grŵp hwn yn annhebygol o gael ei gwblhau tan y ddiweddarach yn 2024, ond bydd o werth unwaith y bydd ar gael.

Yn ystod y flwyddyn i ddod, mae'r ddau ohonom yn edrych ymlaen at barhau i fod yn rhan o'r gwaith o baratoi'r Cynllun Busnes, monitro dangosyddion perfformiad allweddol a chymryd rhan mewn archwiliadau o feysydd ymarfer allweddol MAPPA.

Yn olaf, rydym yn ddiolchgar unwaith i Claire Kirk, ein cydlynnydd, am ei hamynedd a'i chymorth.

Tony Richards a Kim Tester
Cynghorwyr Lleyg MAPPA De Cymru

Mae holl adroddiadau MAPPA Cymru a Lloegr yn cael eu cyhoeddi ar-lein yn:

www.gov.uk

Probation
Service

HM PRISON
SERVICE